प्रमाणपत्र

कु. दिपाली प्रताप पाटील या शिवाजी विद्यापीठाच्या वृत्तपत्रविद्या व संवादशास्त्र विभागाच्या २००७ - २००८ या शैक्षणिक वर्षातील एम. फिल. च्या विद्यार्थिनी आहेत. एम.फिल. च्या अभ्यासक्रमाचा अविभाज्य घटक म्हणून 'जलस्वराज्य प्रकल्पातून विकास : रेंदाळ गावचा विशेष अभ्यास' हा विषय लघुप्रबंधासाठी त्यांनी निवडला आहे. त्यांनी हा लघुप्रबंध डॉ. रत्नाकर पंडित यांच्या मार्गदर्शनाखाली पूर्ण केला असून त्यांच्या लघुप्रबंधासाठी विभागाची मान्यता आहे.

दिनांक :१२/०६/०९

ठिकाण : कोल्हापूर

डॉ. ओमप्रकाश कलमे,
विभागप्रमुख,
वृत्तपत्रविद्या व संवादशास्त्र विभाग,
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

Reader & Head,
Department of Journalism &
Communication Science,
Shivaji University,
KOLHAPUR-416004.

प्रमाणपत्र

कु. दिपाली प्रताप पाटील या शिवाजी विद्यापीठाच्या वृत्तपत्रविद्या व संवादशास्त्र विभागाच्या २००७ - २००८ या शैक्षणिक वर्षातील एम.फील. च्या विद्यार्थिनी आहेत. त्यांनी निवडलेला 'जलस्वराज्य प्रकल्पातून विकास : रेंदाळ गावचा विशेष अभ्यास' या विषयावरील लघुप्रबंध माझ्या मार्गदर्शनाखाली पूर्ण केला आहे.

दिनांक :१२/०६/०९

ठिकाण : कोल्हापूर

डॉ. रत्नाकर पंडित,
माजी विभागप्रमुख,
वृत्तपत्रविद्या व संवादशास्त्र विभाग,
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

प्रमाणपत्र

मी कु. दिपाली प्रताप पाटील, प्रतिज्ञापूर्वक जाहिर करते की, शिवाजी विद्यापीठाच्या वृत्तपत्रविद्या व संवावदशास्त्र विभागाच्या एम.फिल. या पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाचा अनिवार्य भाग म्हणून सादर केलेला 'जलस्वराज्य प्रकल्पातून विकास : रेंदाळ गावचा विशेष अभ्यास' या विषयावरील लघुप्रबंध पूर्णपणे स्वत: लिहिलेला आहे. या लघुप्रबंधासाठी आवश्यक असणाऱ्या विषयांचे संदर्भ निर्देशपूर्वक नोंद केले आहेत. प्रस्तुत लघुप्रबंध कोणत्याही विद्यापीठातील संशोधनाची, लघुप्रबंधाची हुबेहुब प्रत नाही .

दिनांक :12/०६/०९

ठिकाण : कोल्हापूर

कु. दिपाली प्रताप पाटील,
एम.जे.सी .
वृत्तपत्रविद्या व संवादशास्त्र विभाग,
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

मनोगत .....

शिवाजी विद्यापीठाच्या वृत्तपत्रविद्या व संवावदशास्त्र विभागाच्या एम.फिल. या पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाचा अनिवार्य भाग म्हणून 'जलस्वराज्य प्रकल्पातून विकास : रेंदाळ गावचा विशेष अभ्यास' या विषयावरील लघुप्रबंध सादर करताना मला अतिशय आनंद होत आहे. अध्यापनाची आवड असल्यामुळे एम.जे.सी. चा अभ्यासक्रम पूर्ण केल्यानंतर लगेचच एम. फिल. ला ॲडमिशन घेतले. त्याचवेळी जलस्वराज्य प्रकल्प, जिल्हा परिषद, कोल्हापूर येथे स्त्री - पुरुष समानता तज्ञ या पदासाठी निवड झाली. नोकरी आणि शिक्षण एकाच वेळी पूर्ण करायचे होते. एम.फिल.पूर्ण करायचेच हा ठाम निश्चय होता. परंतु कामावरुन संध्याकाळी घरी आल्यानंतर कंटाळा यायचा. अभ्यास नको वाटायचा. ऑफिसमधील कामाचा ताण आणि एम. फिल. चा सविस्तर अभ्यास, कसरतच होती. बऱ्याचदा निश्चयाला तडे जात. शासकीय नोकरी आहेच, मग पुन्हा कशाला अभ्यास? असे वाटायचे. अशा द्विधा मनस्थितीत असताना 'नोकरी सोड पण एम. फिल. पूर्ण कर. तुझ्या उज्ज्वल भविष्यासाठी थोडे कष्ट घे' हे मम्मी आप्पांचे शब्द नव्या उत्साहाने अभ्यास करण्याची प्रेरणा देत. माझ्या आई वडिलांची मी खुप शिकावे ही इच्छा आणि माझ्यावर असणारा त्यांचा विश्वास यामुळे मागे पडणारे पाऊल पुढे सरकले. एम. फिल. पूर्ण करणं अवघड असलं तरी अशक्य नाही हे

माझे मार्गदर्शक डॉ. रत्नाकर पंडित यांच्यामुळे पटलं. त्यांनी संशोधनासाठी दिलेला वेळ, केलेले मार्गदर्शन व सहकार्य यामुळे हे संशोधन पूर्णत्वास जाऊ शकले. त्याबद्दल मी त्यांची सदैव ऋणी राहीन.

लघुप्रबंधासाठी विषय निवडल्यानंतर तो पूर्ण होईपर्यंत माझ्या सहकाऱ्यांनी सर्व मदत केली, सूचना दिल्या. त्यांच्या सहकार्यामुळे संशोधन यशस्वी होऊ शकले. माझे आई - वडिल, कुटुंबिय, मार्गदर्शक, सहकारी यांचे मार्गदर्शन, सहकार्य, सूचना व आत्मीयता याबद्दल मन:पूर्वक आभार मानताना मला विशेष आनंद होत आहे.

कु. दिपाली प्रताप पाटील

BARR. BALASAHEB KHARDEKAR LIBRARY
SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR.

अनुक्रमणिका

प्रकरण १ ले - प्रस्तावना व संकल्पना : जलस्वराज्य प्रकल्प

१.१ प्रस्तावना

१.२ जलस्वराज्य प्रकल्पाची पार्श्वभूमी

१.३ जलस्वराज्य प्रकल्पाचे स्वरूप

१.४ जलस्वराज्य प्रकल्पाचे नियम

१.५ जलस्वराज्य प्रकल्पाचे उद्देश व गरज

१.६ जलस्वराज्य प्रकल्पातील अटी

१.७ गावस्तरावर प्रकल्प अंमलबजावणीचा कालावधी

१.८ महाराष्ट्र राज्यातील जलस्वराज्य प्रकल्प

१.९ सहाय्यकारी संस्थांची नियुक्ती व जबाबदारी

१.१० विकास म्हणजे काय ? विकासाची संकल्पना

१.११ विकासासाठी लोकसहभागाची आवश्यकता

१.१२ महिला सक्षमीकरण

१.१३ उद्दीष्टये

१.१४ समारोप

संदर्भसूची

प्रकरण २ रे - संशोधन पद्धती

२.१ प्रस्तावना

२.२ संशोधन म्हणजे काय ?

२.३ संशाधनाच्या व्याख्या

२.४ संशोधन पद्धती

२.५ संशोधनाचे प्रकार

२.६ संशोधनाचा आराखडा

२.७ अभ्यास पद्धती

२.८ गृहितकृत्य : अर्थ, स्वरुप, महत्व

२.९ तथ्य संकलन

२.१० संशोधनाच्या मर्यादा

२.११ समारोप

संदर्भसूची

प्रकरण ३ रे - रेंदाळ गावात जलस्वराज्य प्रकल्पातून राबविलेले उपक्रम

३.१ प्रस्तावना

३.२ जलस्वराज्य प्रकल्पापूर्वी अस्तित्वातील पाणीपुरवठा सुविधांची माहिती

३.३ रेंदाळ गावची पार्श्वभूमी

३.४ जलस्वराज्य प्रकल्पातील पाणीपुरवठा सुविधांची माहिती

३.५ रेंदाळमधील जलस्वराज्य प्रकल्प

३.६ रेंदाळला जलस्वराज्य प्रकल्पातंर्गत मंजूर झालेला निधी

३.७ रेंदाळने जलस्वराज्य प्रकल्पाच्या माध्यमातून राबविलेले उपक्रम

३.८ रेंदाळने राबविलेल्या उपक्रमांचे फायदे

३.९ समारोप

संदर्भसूची

प्रकरण ४ थे - रेंदाळमधील विकासकामांचे वर्गीकरण

४.१ प्रस्तावना

४.२ प्रश्नावलीची विभागणी

४.३ प्रश्नावलीचे वर्गीकरण

४.४ समारोप

संदर्भसूची

प्रकरण ५ वे - रेंदाळमधील विकासकामांचे विश्लेषण

५.१ प्रस्तावना

५.२ विकासकामांची विभागणी

५.३ विकासकामांचे विश्लेषण

५.४ विकासकामांची टक्केवारी

५.५ समारोप

संदर्भसूची

प्रकरण ६ वे - निष्कर्ष व सूचना

६.१ प्रस्तावना

६.२ प्रकरणांचा सारांश

६.३ निष्कर्ष

६.४ सूचना

६.५ समारोप

संदर्भसूची

परिशिष्ट

प्रकरण १ ले

प्रस्तावना व संकल्पना : जलस्वराज्य प्रकल्प

१.१ प्रस्तावना

१.२ जलस्वराज्य प्रकल्पाची पार्श्वभूमी

१.३ जलस्वराज्य प्रकल्पाचे स्वरूप

१.४ जलस्वराज्य प्रकल्पाचे नियम

१.५ जलस्वराज्य प्रकल्पाचे उद्देश व गरज

१.६ जलस्वराज्य प्रकल्पातील अटी

१.७ गावस्तरावर प्रकल्प अंमलबजावणीचा कालावधी

१.८ महाराष्ट्र राज्यातील जलस्वराज्य प्रकल्प

१.९ सहाय्यकारी संस्थांची नियुक्ती व जबाबदारी

१.१० विकास म्हणजे काय ? विकासाची संकल्पना

१.११ विकासासाठी लोकसहभागाची आवश्यकता

१.१२ महिला सक्षमीकरण

१.१३ उद्दीष्टये

१.१४ समारोप

संदर्भसूची

BARR. BALASAHEB KHARDEKAR LIBRARY
SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR.